

per persoon ³⁸).

Van inkomsten van de St. Laurenskerk uit tienden is vrijwel niets gebleken. De tiendrechten waren voor zover het de omgeving van Rotterdam betreft in handen van de abdij van Egmond (b.v. Cool, Beukelsdijk) of van de abdij van St. Paulus te Utrecht (b.v. Rubroek, Kralingen, het Oudeland van de Rotte, en Zyboutnesse ('gelegen in het kerspel en bij de stad Rotterdamme' maar thans onbekend) die ze weer in leen of pacht uitgaven. De enige aantekening waaruit, althans voor een tijdlang, inkomsten uit tienden voor de kerk van Rotterdam blijken vindt men in een cartularium van de abdij van Egmond waar vermeld staat over de tienden van Beukelsdijk en Cool in een hand van vóór 1377 en in of kort na 1358: 'ende dese voorghenoemde tienden ghaen an die prochie van Rotterdamme ende Hildegartsberghe'. Daarvoor staat genoteerd dat ze waren bezeten door de dochter van heer Dirck Beukel, die de tienden van Cool ten onrechte bezat ³⁹).

In 1556 moet Duyfhuis voor zijn aanstelling tot pastoor aan het stadsbestuur(!) beloven dat hij 'alle de incompten weder in handen van de kerckmeesters alle weecken brengen zalle'. Hij ontvangt daarvoor een vaste toelage van de stad; maar van de af te dragen inkomsten zal buiten beschouwing blijven wat hem bij testament wordt vermaakt. Wij hebben geen idee van de hoogte van de bedragen die door bemiddeling van de pastoor voor bewezen 'diensten' bij de kerk binnenkwamen ⁴⁰).

Naast de ontvangst van vaste inkomsten stond de incidentele hulpverlening. De kerk verkeerde in de door ons behandelde periode constant in geldgebrek, niet alleen door de afnemende offerbereidheid van de parochianen en het constateerbare gebrek aan medeleven en inzet onder de invloed van de nieuwe leringen, (van het stichten van vicarieën b.v. is na 1530 geen sprake meer) maar ook doordat de bouw van de nieuwe St. Laurenskerk, die in 1530 juist was voltooid, grote inspanningen had vereist. Reeds in de vijftiende eeuw was de stad de kerk al tegemoet gekomen in de bouwkosten van de kerk en toren – immers voor de bestuurders ook enigszins een prestigeobject – door in 1464 te besluiten, dat de kerk voor de bouw zou krijgen van ieder vat bier twee groten. In 1511 schonk de stad aan de kerk haar leien dak. Deze incidentele hulp ging door. Tussen 1546 en 1550 verstrekke de stad vijf maal een lening aan de kerkmeesters voor de bouw en de reparatie van de toren tot een totaal van 4200 car. glds., en vele malen gaf de kerk zelf met